

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

М. М. Хоменко, д. е. н., професор, Кременчуцький національний університет

імені Михайла Остроградського

Методологія дослідження. Результати отримані на основі використання наукових методів: порівняння й узагальнення – при встановленні основних тенденцій розвитку аудиторської діяльності в Україні; діяльності в Україні; загального й особливого – при виявленні специфіки функціонування ринку аналізу та синтезу – при формуванні уявлення про динаміку основних показників аудиторської аудиторських послуг.

Результати. На основі аналізу стану ринку аудиторських послуг в Україні за період 2011–2015 рр. виявлено позитивні та негативні тенденції його розвитку. До перших належить збільшення кількості замовлень та розширення спектру послуг, які надають аудиторські фірми при зростанні рівня професійної кваліфікації їх працівників. До других відноситься скорочення кількості сертифікованих аудиторів, зростання цін на аудиторські послуги, відсутність методичних рекомендацій щодо впровадження нових видів аудиту та надання відповідних послуг.

Визначено фактори, що стримують розвиток ринку аудиторських послуг в Україні, а саме: недостатня затребуваність аудиторських послуг бізнес-середовищем внаслідок відсутності розуміння призначення аудиту як одного з головних інститутів зниження ризиків банкрутства; недосконала структура ринку аудиторських послуг як за його учасниками, так і за видами наданих послуг; високий рівень монополізації, що створює нерівні умови конкурентної боротьби за споживача і штовхає більшість аудиторів до переважного надання лише консультаційних послуг.

Новизна. Запропоновано шляхи підвищення ефективності функціонування ринку аудиту в Україні через активізацію діяльності всіх його учасників у процесі реформування національної системи незалежного аудиту на засадах гармонізації до вимог системи аудиту в Європейському економічному просторі.

Практична значущість. Результати дослідження можуть бути використані при розробці заходів реформування системи аудиторської діяльності в Україні та активізації факторів підвищення конкурентоспроможності національних аудиторських фірм.

Ключові слова: аудит, аудитор, аудиторська фірма, аудиторська послуга, ринок аудиторських послуг в Україні.

Література

1. Адамс Р. Основы аудита / Р. Адамс; [пер. с англ. под ред. Я. В. Соколова]. – М. : Аудит, ЮНИТИ, 1995. – 398 с.

Adams R. Osnovy audita [Audit bases] / R. Adams; [per. s angl. pod red. Ya. V. Sokolova]. – М. : Audit, YuNITI, 1995. – 398 P.

2. Давидов Г. М. Сучасні тенденції регулювання аудиторської діяльності в європейському співтоваристві / Г. М. Давидов, Н. С. Шалімова // Вісник Львівської комерційної академії. Серія : Економічна. – 2014. – Вип. 44. – С. 136–143. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlca_ekon_2014_44_29

Davydov H. M. Suchasni tendentsii rehulivannia audytorskoi diialnosti v yevropeyskomu spivtovarystvi [Modern tendency of regulation audit activity in European so-society] / H. M. Davydov, N. S. Shalimova // Visnyk Lvivskoi komertsyi noi akademii. Serii : Ekonomichna. – 2014. – Vyp. 44. – P. 136–143. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlca_ekon_2014_44_29

3. Нестеренко І. Україна: виклики та можливості для розвитку аудиту / І. Нестеренко // Аудитор України. – Київ, 2015. – № 1–2. – С. 12–15.

Nesterenko I. Ukraina: vyklyky ta mozhlyvosti dlia rozvytku audytu [Ukraine: calls and possibility for audit development] / I. Nesterenko // Audytor Ukrainy. – Kyiv, 2015. – № 1–2. – P. 12–15.

4. Петрик О. Новітні вектори розвитку аудиту в Україні: прогнози та перспективи / О. Петрик // Аудитор України. – 2015. – № 3. – С. 8–13.

Petryk O. Novitni vektory rozvytku audytu v Ukraini: prohnozy ta perspektyvy [New vectors audit development in Ukraine: prognosis and perspectives] / O. Petryk // Audytor Ukrainy. – 2015. – № 3. – P. 8–13.

5. Проскура К. Аналіз тенденцій на ринку обов'язкового аудиту емітентів цінних паперів [Електронний ресурс] / К. Проскура, С. Петрик // Аудитор України. – Київ, 2015. – № 9. – С. 26–37. – Режим доступу: http://upaziks.org/files/Auditors_analysis_2015.pdf

Proskura K. Analiz tendentsiy na rynku oboviazkovoho audytu emitentiv tsinnykh paperiv [Tendency analysis on market compulsory securities issuers] [Elektronnyy resurs] / K. Proskura, S. Petryk // Audytor Ukrainy. – Kyiv, 2015. – № 9. – P. 26–37. – Rezhym dostupu: http://upaziks.org/files/Auditors_analysis_2015.pdf

6. Редько О. Консолідація як європейська ідентифікація українського аудиту / О. Редько // Бухгалтерський облік і аудит. – Київ, 2011. – № 8. – С. 45–49.

Redko O. Konsolidatsiia yak evropeyska identyfikatsiia ukrainskoho audytu [Consolidation as Ukrainian audit European identification] / O. Redko // Bukhhalterskyi oblik i audyt. – Kyiv, 2011. – № 8. – P. 45–49.

7. Дорош Н. І. Розвиток аудиторської діяльності в Україні в умовах євроінтеграційних процесів [Електронний ресурс] / Н. І. Дорош // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка, серія «Економіка». – 2015. – Випуск 10 (175). – С. 17–23. – Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/rozvitok-auditorskoyi-diyalnosti-v-ukrayini-v-umovah-evrointegratsiynih-protseviv>

Dorosh N. I. Rozvytok audytorskoi diialnosti v Ukraini v umovakh evrointehratsiynnykh protsesiv [Development audit activity in Ukrainian euro-integration processes conditions] [Elektronnyy resurs] / N. I. Dorosh // Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka, serii «Ekonomika». – 2015. – Vypusk 10 (175). – P. 17–23. – Rezhym dostupu: <http://cyberleninka.ru/article/n/rozvitok-auditorskoyi-diyalnosti-v-ukrayini-v-umovah-evrointegratsiynih-protseviv>

8. Касич А. О. Розвиток ринку аудиторських послуг в Україні / А. О. Касич, І. М. Гноєва // Облік і фінанси АПК. – 2011. – № 1. – С. 76–80.

Kasych A. O. Rozvytok rynku audytorskykh posluh v Ukraini [Development audit services market in Ukraine] / A. O. Kasych, I. M. Hnoeva // Oblik i finansy APK. – 2011. – № 1. – P. 76–80.

9. Касич А. О. Дью Дилидженс як ключовий інструмент аналізу доцільності інвестування [Електронний ресурс] / А. О. Касич, Я. Ю. Яковенко // Облік і фінанси. – 2015. – № 4. – С. 92–97. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2015_4_16

Kasych A. O. Dyu Dylidzhens yak kliuchovyy instrument analizu dotsilnosti investuvannia [Dyu Dylidzhens as spring instrument of analyses advisable investment] [Elektronnyy resurs] / A. O. Kasych, Ya. Yu. Yakovenko // Oblik i finansy. – 2015. – № 4. – P. 92–97. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2015_4_16

10. Узагальнена інформація про стан аудиторської діяльності в Україні // Сайт АПУ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.apu.com.ua/informatsiya-pro-stan-auditorskoji-diyalnosti-v-ukrajini>

Uzahalnena informatsiia pro stan audytorskoj diialnosti v Ukraini [Summarizing information about condition audit activity in Ukraine] // Sayt APU [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: <http://www.apu.com.ua/informatsiya-pro-stan-audytorskoji-diyalnosti-v-ukrajini>

11. Ботьботенко І. В. Сучасний стан та тенденції розвитку професійного незалежного аудиту в Україні [Електронний ресурс] / І. В. Ботьботенко // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. – 2015. – Т.20., Вип.6 – С. 247–251. – Режим доступу: http://www.visnyk-onu.od.ua/journal/2015_20_6/56.pdf

Bolbotenko I. V. Suchasnyy stan ta tendentsii rozvytku profesiynoho nezalezhnoho audytu v Ukraini [Modern condition and tendency of development professional independent audit in Ukraine] [Elektronnyy resurs] / I. V. Bolbotenko // Visnyk ONU imeni I. I. Mechnykova. – 2015. – Т. 20., Вур. 6 – Р. 247–251. – Rezhym dostupu: http://www.visnyk-onu.od.ua/journal/2015_20_6/56.pdf

12. Кулик Р. Р. Проблемні питання формування концепції аудиту і розширення ринку аудиторських послуг [Електронний ресурс] / Р. Р. Кулик // Вісник Львівської комерційної академії. – 2011. – Т.36 – С. 196–204. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Vlca_ekon/2011_36/45.pdf

Kulyk R. R. Problemni pytannia formuvannia kontseptsii audytu i rozshyrennia rynku audytorskykh posluh [Problem tasks formation audit conception and market extension audit services] [Elektronnyy resurs] / R. R. Kulyk // Visnyk Lvivskoi komertsiynoi akademii. – 2011. – Т.36 – Р. 196–204. – Rezhym dostupu: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Vlca_ekon/2011_36/45.pdf